

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiae Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

Ameyugo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

Caput VI. De patientia quam habuit soror Joanna in adversitatibus: & de
pœnitentia, quam primis in annis exercebat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

evadebant gemini lachrymarum fontes.

Gradus iste charitatis nunquam sat verbis calamoque exprimi potest. siquidem eius dignitas inexpli- cabilis est. Quod in aliquâ needum- fere rationis compote puellulâ, tam nobilis operatio benevolæ vo- luntatis ac zeli honoris gloriæque sui conditoris reperta sit. quis oro sincero in corde illo omnes effe- ctus istos operatus est.

*Pauper-
tis amor
7. m
ei Chri-
stus D.
artis mo-
ris in ge-
nerat.*

Non verbis solum, sed & exem- plis, typis, figurisque Sponsam suâ paupertatem edocebat Divinus Sponsus; quæ splendor est omnium aliarum virtutum quam ipse nun- quam non adamavit, tota vita sua deseruit. Per hæc ei in mendicabuli formâ apparuit, unde illa tantum eius virtutis amorem concepit, ut si forte pauperem conspiceret, sum- mo eum honore prosequeretur, quoniam in eo sponsum suum Chri- stum IESUM ob oculos sibi statu- erat. Dum domus sua omnia afflu- ere & superfluere, Pauperesque defectum rerum penuriamque susti- nere conspicere amarissime flebat, nec facile animum suum solari po- tuit. Instanter precabatur DEUM, ut se parentesque suos ad paupertatem redigeret. cui postulato etiam sua Majestas assensit, pro ut infra videbimus. Priusquam tamen id fieret, in consideratione, quod Spô- sus suus cum dives esset, propter nos egenus factus est, cogitavit, quomodo ipsa etiam pauper fieret, cum dives esset. Ad eum finem pactum iniit cum puella illa orba, quæ in domo eius educabatur, ut

foras exiret, Eleëmofynas corroga- tum, sibi que emendicata servaret, vicissim vero suos ei cibos illa asser- varet, sic ubi mutuo conventum est recipiebant se silenter in suprema ædium, ibique seorsim depositis u- trinque vestimentis, Joanna paupe- ris puellæ. hæc vero illius vestes induebat. Tum accedens ad paupe- rem petebat intuitu DEI amoris e- leëmofynam, & paupercula illa tribuebat ei emendicatum panem. Et quanquam pauper hæc orba le- præ propemodum obsita, aspectu- que horrida esset, tamen e manu ei- us lubens fragmenta panis accipie- bat, eis que cupide vesceretur, asse- verabatque omni ea melle sapidiora esse. Quid non vincit amor! Tali modo Sponsa Christi Ioanna in sua efflorescente ætate paupertatem adamavit, ut vel eius mentio aut imaginatio gaudium ei & gloriatio ex adverso divitiæ Crux mera & tormentum esset.

*Vide mi-
rum puel-
læ artifi-
cium ca-
lenda
paupertatis.*

CAPVT VI.

*De patientia, quam habuit soror Ioannæ
in adversitatibus: & de penitentia,
quam primis in annis exerce-
bat.*

Divus Papa Leo, ut supremam maximamque perfectionem vi- tæ Salvatoris nostri Domini JESU Christi in compendio a principio ad finem usque depictam nobis pro- poneret, ait (Serm. 2. de Ephiph.) Christo Domino nihil in virili æta- te sua que in passione defuisse, de in- fantiâ mansuetudine, neque in in-
fancia

fantia de virili fortitudine, prorsus idem (cum analogia tamen, quæ DEUM inter hominemque intercedit) dicere possumus de Virgine Sorore Ioanna. Tam perfecte illa Sponsum suum est imitata, tamque vestigiis eius fixè impressit sua, ut omnes dolores cruciatusque pertulerit, & quidem dum iam annosa provectaque ætate esset infantili mansuetudine, & dum parvula fuit, virili generositate ac patientia.

Ioanna imitatur Christum in patientia.

Posteaquam fratres eius viderunt usque adeo eam omnem humanam inanemque gloriam & honorem contemnere, tantopere eam exosâ habuere, ut factis verbisque plurimos ei despectus, iniuriasque irrogarent, fere semper alapis caderent pugnisque converberarent; sed in furente hoc turbine cautis instar immota fixaque perstitit. Eo tempore apparuit ei Diva Catharina Senensis aitque ad eam: Filia, etiamne ægrè ac dolenter fers, quod hi tam dire tecum agunt, tibi que tot ac tam ingentes iniurias & contumelias inferunt? Non sane, respondit patientissima parvula Ioanna: meis namque maximis malis hæc & plura sum probe commerita, ideoque nulla mihi aut querelarum aut indignationis suppetit causa. Sic tibi ait rursum Sâcta sèper agendum erit. Conice oculos tuos in Christum Dominum nostrum; semper hoc exemplar in oculis tuis gere. En, filia, multæ sane tibi tribulationes erunt tolerandæ sed hæc sunt gaudia & gratiæ, quas DEUS electis suis confert. Hisce Diva Catharina videri desistit, remansitque cor huius tenellæ Vir-

Alapis a fratribus caditur.

Sed omnia perfert libenter.

ginis usque adeo corroboratum, ut sese animo erigèret, ad ferendas fortiter omnes injurias & adversitates, caputque tum etiam peracerbas pœnitentias exercere.

Circa Annum sextum ætatis, ignara adhuc Ioanna quid peccatum mortale esset caput suum innocens tenellumque corpusculum grandis peccatoris instar castigare. Quatuor genera flagrorum ei in usu erant. Alia fuere è catenulis ferreis acutis acubus intorsum recurvis armata. Alia fuere vrticæ. Tertium genus erant virgæ. Reliqua fuere funiculi in quibus aculeorum vicem subiere clavi. Hisce quaternis flagris sese diverberabat quotidie singulis centum sibi rebus infligens, sic ut delicatum corpusculum eius suo se in sanguine balnearet. Post hæc vulnera sua curabat sale, aceto, & potio, quo nimirum acerbior castigatione pœna esset curatio. Id vero nequaquam ei suffecerat, quandoquidem existimabat propriam lenem nimium propitiamque manum, ideoque sæpe numero suam efflictum orabat Sororem ut se flagellaret, quæ quo dirius id exequabatur eo gratias ei Ioanna majores habebat. Interrogata ab aliis mala beneficium reputabat. Sentiebat namque Sponsa Christi afflictiones, cruciatus, corporisque castigationes, animæ suæ perquam salubres proficuasque esse. Quæ tamen omnia necdum amoris eius sufficiebant moriebatur fere præ insatiabili plus atque plus semper patiendi desiderio. Vota eius erant dolores; siquidem semper hanc animo formabat intentionem, ut

A sexto ætatis anno in se savire incipit.

Horrendæ eius flagellatio & crudelior curatio.

Ingens eius desiderium patiendi.

Salva-

Salvatoris nostri dolores, quos ad columnam flagellatus sustinuit; suis tantisper doloribus leniret. Ad eum finem serviebat, apprimè pauper illa puella, quæ in domo eius enutriebatur. Hanc suo proposito aptissimam arbitrata est, partim quia domi propriæ semper ad manū erat, partim quia sat viribus quippe quindennis; pollere videbatur. Apud hanc muneribus precibusque pervicit, ut proposito suo implendo operam commodaret, quo tandem assensu obtento tacite adsupremam partem domus ambæ se contulere, ubi in obscuro conclavi sese vestimentis nudavit parvula, quam pauper illa puella apprehensam, arctissimeque ad columnam, quæ illic stabat revinctam per acribus funiculis, nodis undique asperatis totis viribus cecidit. Anhelitus viresque puellæ flagellantis sufficiebant flagrum quoque per acre & asperum, at vero corpus quod ictus excipiebat, prætenerum delicatumque erat, quare multo profuso sanguine, delicie istæ illi consistere.

Quantumvis tam dire faucia, plenaque vulneribus esset Ioanna, eius tamen ardor plus ultra semper progredi debuit; ut videlicet doctrinam Christi de serpentina prudentia sequi assequique posset, (Matt. 10. v. 16.) nudatum vestibulum prætenerum concisum corpusculum per obscurum noctis supra iunceamstoream, quæ cubilis eius pavimento instrata erat, hac illaque trahebat, perinde ac veteris Adami pellem eo pacto exuere, &

aliam novam nimirum christianam induere cuperet. Ad has quotidianas exercitationes, adjiciebat etiā continuas alias. nudo corpore gestabat asperam pilis fetisque vestē, quinque nodis protuberante fetosa resti corpus brachiaque cingebat: à Patruo suo lorica ferream obtinuerat, quam iniiciebat nudæ carni, quæ plurimum pondere ferri premebatur, priusque sentiebat pœnas quam pœnam meruisset. Super hæc adinveniebat semper eius deliciosus amor novas dolendi rationes. Dum cum Matre extra domum proccederet, pisa immittebat calceis, & strenue figebat vestigia, perinde ac illa comminuendi calcibus plantisque positum haberet, tanto ut gravius læderentur. Divinis quidem oculis gressus eius plurimū accepti erant, at matri eius nescio quid bardum rusticumque olere videbantur, ita ut ira excandescens, filioli suæ immites multos impingeret colaphos. Erat in paterna eius domo ovis domestica, quam irritare solita, efficiebat ut brachia mordens pleno ore frustra carnis avelleret. Vt verò plurimus inde fluens cruor, sisteretur, eluebat vulnera, sale aceto atque urinā; sed hoc medicamenti genus, peracerbi erat doloris plenum. Si Ancillæ aliquid utensilium fregissent, aut alias errore aliquo aut incuria deliquissent Ioanna advertens eas exinde anxias & tristes, aiebat: ut culpam in se reitterent; proinde mox alienæ culpæ causa vapulabat. Qua in re Christum Dominum nostrum imitata est, de quo Sanctus Paulus ait: qui

*mira enim
sui puni-
endi do-
lendique
inventæ.*

*etiam ali-
enas cul-
pas luit.*

*vulnera
sibi flagris
allata re-
novat a-
cerbe.*

Supre-
mus pati-
entia
gradus.

Admi-
randam
Joannæ à
teneris
abstinen-
tia & gu-
la morti-
ficatio.

qui peccatum non fecit, semetipsum peccatum maledictumque effecit. Ita Sponsa eius Ioanna semet peccatricem efficiebat, pœnas, dolores-afflictionesque perpetiundo, cum tamen omni culpa vacaret. Hic est supremus patientiæ gradus, ut quis nimirum innocens, velut nocens patiatur, & bona eius opera velut malefacta plebuntur. In prædictis sui ipsius mortificationibus insuperabiliter semper constans perstitit. Admirandum insuper in sustentando corpore temperantiam sobrietatemque observavit: & quia parentes eius opibus affluebant, mens eorundem dapiles cibi, esculentorum varietas, aliaque gulæ iramenta minimè deerant, quorum tamen nihil unquā Ioanna degustavit. Carnis esu semper abstinuit. Jejunium indies, & quidem diebus Mercurij & Sabbathi in panē & aqua servabat, reliquis verò panē ac lance jusculi seu calentis obsonii contenta. Ut verò hisce eius dapibus omnis sapiditas tolleretur, diluebat eas nonnunquam aquā aut cinere condiebat, vel absinthii succo amaricabat. Quod quidem edulii genus palato insipidum afflictivumque admodum, spiritui verò animoque eius dulce, ac deliciosum erat. Hoc vescendi more usa est valde cautè, & quantum possibile erat secretò & latenter. Convenerat namque cum ancillis, ut ubi modicum parentes divertisse vultum conspicerent, illicò suam lancem sibi subtraherent. Denique hac in materiā in sororem Joannam quadrat, quod sanctus Matthæus (c. 11.

Abul. in Matth. 4. 17.) de Præcur-
sore Christi divo Joanne dicit, quod
venit Joannes in hunc mundū, neq;
manducans neq; bibens; siquidem
tota eius vita perpetuum fuit jejuni-
um & continua abstinentia. Tam
modicum huiusmodi sustentaculū
vitæ, tamque dura mortificatio cor-
poris, id valdè debilitaverant. Ni-
hilominus illa nihil ei refocilatio-
nis indulgit, noctes enim quieti ne-
cessariæ deputatas, in vigiliis, &
quidem admodum pœnolis expen-
debat. Coronā Beatissimæ Virginis
MARIÆ recitando decursa, prædicto in cacabo aqua repleto di-
vina meditari cepit. Cacabo egres-
sa super nudam gelidumque humū
nudam sese extendebat, expansis-
que in formam Crucis brachiis to-
tam consumeat noctem sic perse-
verans, donec ancillæ ad serviendū
ingrederentur; quod toto an-
ni cursu, tam hyeme quam æstate,
Christo domino, qui nudus pro no-
bis in cruce passus est, sese sociam
exhibendi animo actitabat, solita
tamen sibi dicere: Hoc tempore
sponsæ Christi ad Divam Claram
in choro pervigilant, ubi divinam
majestatem laudibus colunt ac ve-
nerantur, & ego tam ingens pecca-
trix quieti indulgeam, & in lecto
meo jaceam? Absit hoc o Deus, Pro
quā multis fatuis virginibus rubo-
rem hoc factum meritò excutere
posset, quæ opinione suā sanctæ, &
tamen in servitiō DEI usque adeo
segnes ac pigræ existunt.

At nostra prudens Virgo non ita
egit, quæ divino in obsequio ac cul-
tu, noctes diesque totis viribus irre-
misse

Noctes
qualiter
ducit per-
vigiles.

R III

36

*Perdita
& per
in servitio
DEI Io-
anna, e-
ius tamen
gratia in-
dignam
se repu-
tat.*

misit se doloque perstitit, & nihilo
secius gratiâ eius indignam se repu-
tabat. Quodam tempore peracri-
hyeme, quales fere Burgi esse sue-
vere edebatur in Urbe illâ speciale
quoddam personatorum scenico-
rum spectaculum, honori celebri-
um quarundam nuptiarum, qua-
propter eius parentes maturius co-
navere; ancillisque iussis, liberos
quantocyus in lecto componere,
domo egressi sunt, ut eo spectaculo
fruerentur.

*Vide mi-
rum eius
sui mortifi-
candi
artifi-
cium.*

Parvula verò joanna ancillis ait:
se nihil eas morari, quin lectum su-
um peterent, quod & ipsa factura
sit, quam primum sua peregisset:
habuerunt fidem dictis ancillæ, &
recesserunt. At verò joanna deside-
rio aliquid pro DEO perpetuendi,
aperit fenestras, seque super emi-
nentia foras clathra collocat, col-
lectis in modum tormenti aut can-
nabis globosum in fascem membris.
Perseverabat ita totâ nocte in atro-
ci frigore, nive geluque, quod tum
præter modum sæviebat. Habita-
bat in vicinia faber suis cum sociis,
hi præ maturâ antè lucem suo ope-
ri incubuere. Ubi dum fortè oculos
attollunt, quiddam intra clathra,
in modum compactæ globatim ve-
stis aut floccorum, totum nive co-
opertum conspiciunt. Admonent
eius rei domesticos, & quærunt
quidnam id rei sit? Ubi igitur illi
fursum accurrerunt, joannam illic
reperiunt, quæ velut infans Bethle-
emiticus, plus amore intus ardebat,
quàm frigore foris tremere. Ita in pri-
ma ætate studuit suum Sponsum
imitari.

Quantumlibet spiritus eius tam
fortis, semperque pati paratus esset,
quâ tamen caro eius infirma ac
prætenera fuit, tam dolorosæ duræ-
que exercitationes istæ, vires eius
usque adeo dejecere, ut ex inde in
præfens discrimen vita laboretur.
Dirum quoddam ulcus, tumensque
aposthema eius gutturi infederat,
quod Medicos omnes ac Chyrur-
gos in summam coniecit anxietate-
tem, parentibus verò summo dolo-
ri fuit. Quilibet eorum ex hoc mo-
riendum illi indicabat. Nuncium
hoc, ad quod alioquin toto cum
sanguine medullæ inhorrescere so-
lent, Sor. joannæ gratissimum acci-
debat, interius eius gaudium è læto
ac renidenti ore faciliè deprehende-
batur; omnes igitur stupore attoni-
tos tantaque lætitiæ causam inqui-
rentes in multo maiorem rapuit ad-
miracionem subsecutum mox res-
ponsum, quo ait: Quod si nunc
“moriar confido in misericordia
“DEI, quod ne purgatoriis pœnis
“addicet; sursum ingentia & terri-
“bilia prorsus tormenta; quamo-
“brem lætor, quod mediante morte
“eo deventura sim, ubi DEI causa
patiar. Exemplum istud nobis me-
rito ruborem eliciat; qui cum tan-
ti peccatores simus, tantam tamen
aversionem à pœnitentiâ gerimus.
Excusamus nos, dicimusque: debi-
les ac infirmi sumus. O vana ex-
cusationum effugia! Certè culpa
hæc non naturæ, sed inutilis, frugis-
que nullius status nostri est. Quod
Angelica ista sexennis puellula,
tam multa ultrò patiat, suæque
pueritiæ ac tenerimæ complexio-
nis

*E nimis
afflicti-
onibus in
morbis
incidit.*

*Prodi-
gium pa-
tientia.*

*Quod
omnes
nos con-
fundit.*

nīs immemor, tanta pœnitentiæ agat opera, neq; his omnibus exsatiatur hoc sanè omnē nostræ desidiæ excusationis umbram velumque tollit, & impœnitentiæ nostræ duritiem redarguit.

CAPUT VII.

Soror Ioanna ætate ac virtute proficit: de eius singulari devotione in audiendo Sacramento Missæ Sacrificio, & gratia quadam, quæ illi in eo obvenit, sicut & de quibusdam documentis à Sponsò cœlesti eidem datis.

Sacer Evangelista Lucas ait: (Luc. 2. v. 42.) quod puer Jesus proficiebat ætate & sapientiâ, & gratiâ coram DEO & hominibus. Quod intelligendum est, non quod ille secundum divinitatē sapientiâ & gratiâ profecerit; sed quobis, ut verus homo, suæ humanitati se accomodaverit; & sicut ætate proficiebat, ita exterius etiam sapientiam virtutemque suam demonstrabat magis. Quapropter si verba hæc intelligimus prout sonant; possumus id, quod sacer Historicus de puero JESU asseruit, cum omni proprietate suâ, de Parvula Joannâ de IESU Maria asserere, quoniam juxta ætatis annorumque incrementum, etiam in sanctis exercitationibus suis crescebat.

Postquâ 8vum ætatis annū attigerat, pœnitentias assumebat acerbiores, castigationes, quoq; corporeæ, diversis flagellorum generibus illatæ, erant totæ cruentæ. Non sufferunt illi cruentæ plagæ, quas in-

ferebat pauper illa puella, sed ad eandem operam præstandam, etiam sororem suam invitabat incitabatque. Ita tres illæ concedebant ad obscurius illud superiorum ædium cubile, ubi ambæ Joannæ vestimenta detraxere, atque ad columnam alligatam, primum una earum acerbè flagellabat, qua flagellata succedebat altera, ita ut utraque verberando lassesceret, Joanna verò nunquam patiendo lassari potuit. Ab eo pleno dolorum exercitio, dum consideraret qualiter sanctis Martyribus unguis ferreis corpus disceptum fuerat, rogabat pauperem illam puellam, ut vel unguibus, vel asperiore lima corpus suum à planta pedis ad caput usque dilaceraret. Er postquam undique à multa flagellatione illa, horrendum in modum convulnerata esset, totum corpusculum eius suo in sanguine quasi natabat. Ad hæc rogabat fratres ac patrueles suos, ut eam terræ afflicta pedibus calcarēt, tū verò capillis in altū sublata iteratis colaphis & alapis collum vultumq; diverberarent. Dum sola erat, sæviebat in se ipsam alapis, neque ullus patiendi modus concipi ab illa potuit, quem non in opus deduceret, corpus namque suum pro connato insitoque ac capitali hoste semper habuit. Unde frequenter repetebat nomen Divi Bernardi; Exurgat DEUS in animam meam, & dissipentur omnes inimici eius, nimirum concupiscentiæ carnis moriatur caro, quæ DEI bonitatem contemnit, se ipsam deperit, amica mundi est & mancipium Diaboli.

Insatiabilis patientiæ fames.

Exemplo Martyrum quali se martyrio afficiat vide.

Suum corpus hostis loco habet.

D

Hiscæ

Ioanna cum Christo crescit ætate & sanctis exercitationibus.